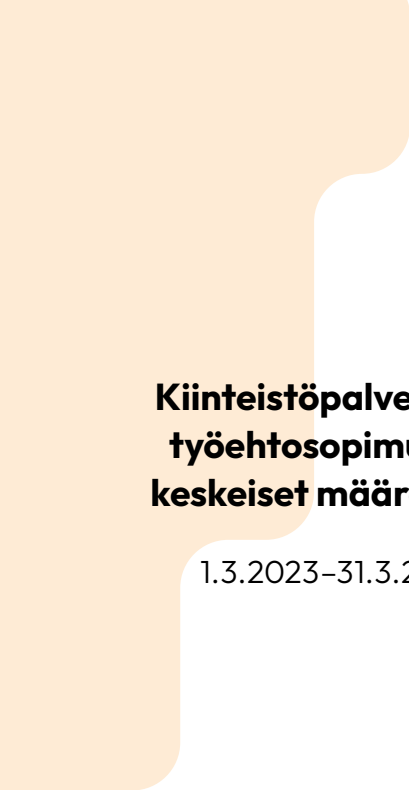

PAM

KIINTEISTÖPALVELUALAN
TASKUTES
1.3.2023–31.3.2025

Kiinteistöpalvelualan työehtosopimuksen keskeiset määräykset

1.3.2023–31.3.2025

Mikä on PAM?.....	5
Jäsenyys	6
Mikä on työehtosopimus?	6
Mikä on työ sopimus?	8
Työehtosopimuksen keskeisiä asioita	9
Koeaika.....	9
Irtisanomisaika	10
Työaika	11
Työvuoroluettelo.....	12
Päivittäinen lepoaika	12
Päivystys	13
Vapaat.....	14
Osa-aikaisen työntekijän työajan vakiintuminen.....	14
Palkan määräytyminen.....	15
Keskituntiansio.....	15
Tunti- ja päiväpalkan jakaja	15
Osakuukauden palkka lasketaan	16
Arkipyhäkorvaus.....	16
Korvauksen edellytykset	17
Sairastuminen.....	17
Palkanmaksu sairausajalta	17
Karenssi	18

Alle 10-vuotiaan lapsen sairastuminen.....	18
Lääkärissäkäynti.....	19
Perhevapaat.....	19
Vuosiloman ansainta.....	21
Lomaraha.....	21
Ilta- ja yö- ja vuorotyölisät	22
Aatto- ja eräät lauantaikorvaukset.....	22
Eritelisä.....	22
Palkat	23
Koulutussisä.....	25
Hälytysluonteinen työ	26
Siirtyminen kohteesta toiseen	27
Palkkausjärjestelmä.....	27
Harjoittelija.....	28

Kiinteistöpalvelualan työehdot

Työntekijöiden työ- ja palkkaehdot muodostuvat työlakien, työehtosopimuksen ja henkilökohtaisen työsopimuksen perusteella. Järjestöjen solmimilla työehtosopimuksilla on monista asioista sovittu paremmin kuin laissa. Työehtosopimuksella on esimerkiksi sovittu viisipäiväinen työviikko, kun työaikalain mukaan työviikossa on vain yksi vapaapäivä. Työsopimuslaki ei liioin määrää vähimmäispalkkaa, ei tunne työaikalisiä, olosuhdelisiä, työasuja eikä lomarahaa. PAM on neuvotellut kiinteistöpalvelualan työntekijöille paremmat työehdot kuin pelkät työlait antaisivat.

Mikä on PAM?

Palvelualojen ammattiliitto PAM neuvottelee yksityisten palvelualojen työehtosopimukset ja valvoo jäsentensä etuja.

Jäsenyys

Kun olet työssä PAMin edustamalla alalla, liity jäseneksi. Jäsenyys tuo mukanaan muiden etujen lisäksi ansiosidonnaisen työttömyysturvan. Jäsenmaksu on 1,5 % bruttopalkasta. Jäsenmaksun voi vähentää verotuksessa. PAMin aloille opiskeleva voi liittyä opiskelijajäseneksi. Opiskelijajäsen maksaa jäsenmaksua vain mahdollisista palkkatuloista.

Jäseneksi liittyminen on helppoa: mene osoitteeseen **pam.fi/liity** ja täytä lomake.

Mikä on työehtosopimus?

Palvelualojen ammattiliitto PAM ry on solminut Kiinteistöpalvelualan työehtosopimuksen Kiinteistötyönantajat ry:n kanssa. Työehtosopimuksessa on sovittu työssä noudatettavissa vähimmäisehdoista, mm. palkoista, työajoista, sairausajkaan liittyvistä asioista, vuosiloman antamisesta ja lomarahasta. PAMin neuvotteleman työehtosopimuksen palkat ovat vähimmäispalkkoja, joita ei saa alittaa. On hyvä pitää mielessä, että henkilökohtaista työsopimusta

ei voi sopia heikommin ehdoin kuin työehtosopimusta. Sopimus on yleissitova, joten kaikkien alan työnantajien on noudatettava vähintään sen ehtoja työntekijöihinsä.

Tähän taskutessin on koottu Kiinteistöpalvelualan työehtosopimuksen keskeisimpiä määräyksiä. Yksityiskohtaiset määräykset ovat varsinaisessa työehtosopimuksessa. Jos olet jäsen, voit tilata työehtosopimuksen maksutta osoitteesta **pam.fi/tilaukset**. Työehtosopimus löytyy myös sähköisenä osoitteessa **pam.fi**. Jos tarvitset enemmän ja tarkempaa tietoa työehdoista, ota yhteys työpaikkasi luottamusmieheen. Voit myös soittaa PAMin työsuhdeneuvonta-numeroon 030 100 620.

Mikä on työsopimus?

Työsopimuksen solmivat työnantaja ja työntekijä. Sopimuksen ehtojen tulee noudattaa vähintään työehtosopimuksen määräyksiä. Työntekijän kannalta paremmista työ- ja palkkaehdoista on mahdollista sopia. Toisen osapuolen vaatiessa työsopimus on tehtävä kirjallisesti, vaikka se lain mukaan voidaan tehdä myös suullisesti tai sähköisesti (tekstiviesti tai sähköposti). Työsopimuslain 2:4 §:n mukaan työntekijälle on annettava kirjallinen selvitys työnteon keskeisistä ehdoista, jolleivät ne käy ilmi kirjallisesta työsopimuksesta.

Työsopimus on voimassa toistaiseksi, jollei sitä ole perustellusta syystä tehty määräaikaiseksi.

- Määräaikainen työsopimus voidaan solmia vain perustellusta syystä tai työntekijän aloitteesta.
- Jos ei ole perusteltua syytä, sopimusta on pidettävä toistaiseksi voimassa olevana (=vakituksena).

Työehtosopimuksen keskeisiä asioita

Koeaika

- Koeaikaa ei ole, ellei siitä erikseen sovita työsopimuksella.
- Koeaika on enintään 6 kuukautta. Koeaikaa voidaan pidentää työkyvyttömyys- ja perhevapaatilanteissa työsopimuslain mukaisesti.
- Määräaikaisessa työsuhteessa koeaika on enintään puolet työsuhteen pituudesta ja enintään 6 kuukautta.
- Työsuhde voidaan päättää ilman irtisanomis-aikaa.

Irtisanomisaika

Työnantajan irtisanoessa työsuhteen

Työsuhteen jatkuttua

enintään vuoden
enintään 4 vuotta
enintään 8 vuotta
enintään 12 vuotta
yli 12 vuotta

Irtisanomisaika

14 päivää
1 kuukausi
2 kuukautta
4 kuukautta
6 kuukautta

Työntekijän irtisanoessa työsuhteen

Työsuhteen jatkuttua

enintään 5 vuotta
yli 5 vuotta

Irtisanomisaika

14 päivää
1 kuukausi

Määräajaksi sovittua työsopimusta ei kumpikaan osapuoli voi irtisanoa, ellei määräajasta sovittaessa erikseen ole sovittu sopimuksen irtisanomismahdollisuudesta ja -ajasta.

Työaika

Viikkotyöaika

- Enintään 7,5 tuntia vuorokaudessa ja 37,5 tuntia viikossa tai 8 tuntia vuorokaudessa ja 40 tuntia viikossa, jolloin sovelletaan työajan lyhentämistä koskevaa sopimusta (pekkaset).

Keskimääräinen viikkotyöaika

- Viikon jaksossa työaika voi olla enintään 9 tuntia vuorokaudessa ja 37,5 tai 40 tuntia viikossa.
- 1–8 viikon jaksossa työaika voidaan järjestää keskimääräiseksi tasoittamalla työaika 37,5 tai 40 tunniksi viikossa.
- Työaika ei saa ilman työntekijän suostumusta olla yli 9 tuntia vuorokaudessa.

Työviikko

- Työviikko on enintään 5-päiväinen.
- Keskimääräistä viikkotyöaikaa käytettäessä työviikko on keskimäärin 5-päiväinen.

Työvuoroluettelo

- **Työvuoroluettelo** on laadittava vähintään viikoksi kerrallaan ja annettava työntekijälle tiedoksi vähintään viikkoa ennen sen alkamista.
- Alle neljän tunnin työvuoroja ei tule työpaikalla käyttää, ellei pakottava syy tai työntekijä sitä edellytä.
- Tasoittumisjaksoa käytettäessä laaditaan etukäteen tasoittumisjärjestelmä, jonka aikana työaika tasoittuu enintään 37,5 tai 40 tuntiin.
- **Tasoittumisjärjestelmästä** on käytävä ilmi kunkin viikon työaika, ja se on annettava työntekijälle tiedoksi vähintään viikkoa ennen sen voimaantuloa.

Päivittäinen lepoaika

- Yhdenjaksoiseen yli 6 tunnin työpäivään on annettava vähintään puolen tunnin lepoaika (ns. ruokatauko).
- Yli 4 tunnin työpäivään on annettava yksi tauko ja yli 6 tunnin päivään 2 taukoa (ns. kahvitauko).

Päivystys

- Tässä työehtosopimuksessa päivystyksellä tarkoitetaan työaikalain mukaista varallaoloa. Työnantaja ja työntekijä voivat sopia päivystyksestä. Toistaiseksi voimassa oleva tai yli kaksi kuukautta kestävä määräaikainen päivystysso-
pimus on tehtävä kirjallisesti.
- Päivystäjä on velvollinen tarvittaessa tekemään päivystysso-
pimuksessa sovitut työt sekä työt, joita ei vaaratta voida siirtää tehtäväksi myöhemmin.
- Päivystyksen aikana tehty työ korvataan työehtosopimuksen määräysten mukaan.
- Päivystysaika ei ole työaikaa, mutta siitä pitää maksaa erillinen korvaus, Päivystyskorvauksena maksetaan 1.6.2022 alkaen vähintään 126,32 €/viikko.
- Tuntipäivystyksestä maksetaan 1.6.2022 alkaen vähintään 1,44 €/tunti. Tuntipäivystyksessä työn suorittamisajalta ei makseta päivystyskorvausta.

Vapaat

Vapaapäiviä ovat, ellei katkeamattomasta palveluntarjonnasta muuta johdu:

- uudenvuodenpäiväviikon lauantai
- loppiaisviikon lauantai
- pääsiäislauantai
- vapunpäiväviikon lauantai
- helatorstaiviikon lauantai
- itsenäisyyspäiväviikon lauantai.

Edellä olevina vapaapäivinä tehdystä työstä maksetaan 50 prosentilla korotettu palkka.

Osa-aikaisen työntekijän työajan vakiintuminen

Tämän määräyksen tarkoittamana osa-aikaisena työntekijänä pidetään muuta kuin työsopimuslain 1 luvun 11 §:n piirissä olevaa työntekijää, joka työskentelee alle 37,5 tuntia viikossa.

Työnantaja ja osa-aikainen työntekijä tarkastelevat vähintään 12 kuukauden välein toteutuneen työajan ja työsopimuksen työaikaehdon vastaavuutta.

Mikäli tarkastelu osoittaa työajan olevan sovittua työaikaa pidempi, työntekijä voi pyytää työnantajaa muuttamaan työajan todellista työaikaa vastaavaksi. Työnantajan on annettava perusteltu vastaus työntekijän pyyntöön.

Palkan määräytyminen

Työntekijän palkka määräytyy palkkausjärjestelmän mukaan joko kuukausi- tai tuntipalkkana.

Keskituntiansio

Keskituntiansio lasketaan vuosineljänneksittäin.

Tunti- ja päiväpalkan jakaja

- Tuntipalkka saadaan jakamalla kuukausipalkka luvulla 161.
- Päiväpalkka saadaan jakamalla kuukausipalkka luvulla 21,5.

Osakuukauden palkka lasketaan

- kertomalla päiväpalkka työpäivillä, jos niitä on alle 13
- vähentämällä kuukausipalkasta poissaolopäivien palkka, jos työpäiviä on vähintään 13.

Arkipyhäkorvaus

Korvattavia arkipyhiä ovat:

- uudenvuodenpäivä
- loppiainen
- pitkäperjantai
- 2. pääsiäispäivä
- vapunpäivä
- helatorstai
- juhannusaatto
- itsenäisyyspäivä
- jouluaatto
- joulupäivä
- tapaninpäivä.

Korvauksen edellytykset

- Kuukausipalkkaiselle työntekijälle ei makseta erillistä arkipyhäkorvausta kuukausipalkan lisäksi.
- Tuntipalkkaisella työntekijällä on oikeus arkipyhäkorvaukseen silloin, kun arkipyhä olisi ollut hänen työvuoroluettelonsa mukainen työpäivä.

Sairastuminen

- Työntekijän on viipymättä ilmoitettava työkyvyttömyydestään.
- Vaadittaessa esitettävä lääkärintodistus.

Palkanmaksu sairausajalta

- Työsuhde kestänyt yli kuukauden.
- Työntekijä on sairauden tai tapaturman vuoksi työkyvytön.

Työsuhteen kesto

vähintään 1 kk mutta alle 3 v
vähintään 3 v mutta alle 5 v
vähintään 5 v mutta alle 10 v
vähintään 10 vuotta

Palkallinen jakso

28 kalenteripäivää
35 kalenteripäivää
42 kalenteripäivää
56 kalenteripäivää

- Palkka maksetaan jaksoon kuuluvilta työpäiviltä.
- Sairauden alkaessa kesken työpäivän tai -vuoron, maksetaan palkkaa työpäivän tai -vuoron loppuun.

Karenssi

Sairausajan palkasta ei vähennetä ns. karenssipäivää, jos:

- työsuhde on jatkunut yli kaksi vuotta,
- kyseessä on työtapaturma,
- kun työkyvyttömyys jatkuu yli sairausvakuutuslain karenssin (1 + 9 pv).

Alle 10-vuotiaan lapsen sairastuminen

- äkillinen sairastuminen, oikeus olla poissa lapsen hoidon järjestämiseksi tai hoitamiseksi 1–4 työpäivää
- palkallisena karenssi kuten omassa sairaudessa.

Lääkärissäkäynti

Työntekijällä on oikeus käydä tarkastuksissa ja tutkimuksissa ansiota menettämättä, kun kyseessä on

- sairauden toteaminen tai siihen liittyvä lääkärin määräämä laboratorio- tai röntgentutkimus
- syöpäsairauden edellyttämä hoitotoimenpide
- äkillinen työkyvyttömyyden aiheuttava hammassairaus
- raskauden aikaiset lääkäri- ja neuvolakäynnit.

Perhevapaat

Raskausvapaan palkka

Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain 9 luvun 1 §:n mukaiseen raskausrahaan, maksetaan säännöllisen työajan palkka keskituntiansion mukaan raskausvapaan alusta lukien yhdenjaksoisen 40 raskausrahopäivän ajalta.

Vanhempainvapaan palkka

Vanhemmalle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain 9 luvun 5 §:n 1–3 momentin mukaiseen vanhempainrahaan, maksetaan säännöllisen työajan palkka keskituntiansion mukaan vanhempainvapaan alusta lukien 36 ensimmäisen vanhempainrahapäivän ajalta.

Palkanmaksun edellytyksenä on, että

- työntekijällä on oikeus raskaus- tai vanhempainrahaan.
- työsuhde on jatkunut yhdenjaksoisesti vähintään vuoden vapaan alkaessa ja työntekijä palaa takaisin töihin perhevapaan jälkeen.

Tuntipalkkaisen työntekijän, jonka työaika on alle 37,5 tuntia viikossa, päivittäinen työaika määräytyy perhevapaata edeltävän 12 kuukauden keskimääräisenä päivittäisen työajan mukaan.

Vuosiloman ansainta

Lomaa ansaitaan täysiltä lomanmääräytymiskaudelta, kun työsuhde on kestänyt lomanmääräytymisvuoden (1.4.–31.3.) loppuun mennessä:

- alle vuoden 2 arkipäivää
- yli vuoden 2,5 arkipäivää.

Täydeksi lomanmääräytymiskaukaudeksi katsotaan kuukausi, missä työntekijällä on ollut 14 työpäivää tai työssäolon veroista päivää. Osa-aikaiselle, jolle ei työsopimuksensa mukaan kaikkina kuukausina kerry 14 työpäivää, lomaa kertyy niiltä kuukausilta jolloin, hän on työskennellyt vähintään 35 tuntia.

Lomarahat

Lomarahana maksetaan 50 % loma-ajan palkasta, puolet maksetaan lomalle lähdettäessä ja toinen puoli lomaltapaluun jälkeisen palkanmaksun yhteydessä.

Iltta- ja yö- ja vuorotyölisät

Muussa kuin säännöllisessä vuorotyössä olevalle työntekijälle maksetaan iltalisää kello 18.00–23.00 tehdystä työstä ja yölisää kello 23.00–06.00 tehdystä työstä.

iltalisä 0,73 €

yölisä 1,36 €

Vuorotyölisää maksetaan säännöllisessä vuorotyössä olevalle työntekijälle seuraavasti:

iltavuorolta 0,73 euroa tunnilta

yövuorolta 1,36 euroa tunnilta

Aatto- ja eräät lauantaikorvaukset

- Juhannus- ja jouluaattona tehdystä työstä maksetaan 100 prosentilla korotettu palkka.
- Uudenvuodenpäivä-, loppiais-, vapunpäivä-, helatorstai ja itsenäisyyspäiväviikon lauantaina sekä pääsiäislauantaina tehdystä työstä maksetaan 50 prosentilla korotettu palkka.

Eritelisä

Eritelisän (sisätiloissa olevien ulosteiden, oksennusten ja veren siivoamisesta) maksamisesta sovitaan paikallisesti.

Palkat

Palkankorotukset 1.5.2023

Korotetaan

- henkilökohtaisia kuukausipalkkoja 95 €
- henkilökohtaisia tuntipalkkoja 0,59 €
- taulukkopalkkoja 4,4 %
- luottamushenkilökorvauksia 6,2 %.

PALKKATAULUKKO 1.5.2023

PR	PISTEET	KUUKAUSI- PALKKA	TUNTI- PALKKA
1	harjoittelija	1700	10,56
2	17–20	1889	11,73
3	21–24	1984	12,32
4	25–28	2083	12,94
5	29–33	2186	13,58
6	34–38	2296	14,26
7	39–44	2388	14,83
8	45–51	2484	15,43
9	52–58	2582	16,04
10	59–69	2687	16,69

Palkankorotukset 1.8.2024

Korotetaan

- henkilökohtaisia tunti- ja kuukausipalkkoja 1,8 %
- taulukkopalkkoja 1,8 %

PALKKATAULUKKO 1.8.2024

PR	PISTEET	KUUKAUSI-PALKKA	TUNTI-PALKKA
1	harjoittelija	1730	10,75
2	17-20	1922	11,94
3	21-24	2019	12,54
4	25-28	2120	13,17
5	29-33	2225	13,82
6	34-38	2336	14,51
7	39-44	2431	15,10
8	45-51	2528	15,70
9	52-58	2629	16,33
10	59-69	2734	16,98

Koulutuslisä

Koulutuslisä maksetaan työntekijälle, joka on kokonaisuudessaan suorittanut jonkin alla mainituista tutkinnoista. Lisä maksetaan hyväksyttävän todistuksen esittämistä seuraavan palkanmaksukauden alusta.

Koulutuslisä lasketaan tehtäväkohtaisesta palkasta ja on erillisenä osana palkkarakenteessa tehtäväkohtaisen palkan lisäksi. Lisä maksetaan henkilökohtaisen palkan päälle. Koulutuslisää maksetaan alan perustutkinnosta 2 %, ammattitutkinnosta 3 % ja erikoisammattitutkinnosta 5 %. Lisä maksetaan työntekijän suorittaman korkeimman tutkinnon mukaan.

Alan tutkintoja ovat:

- Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinto
- Kiinteistöpalvelujen perustutkinto
- Puhdistuspalvelujen perustutkinto (vain siivousalan koulutusohjelma)
- Talotekniikan perustutkinto (vain kiinteistönhoidon koulutusohjelma)
- Puutarhatalouden perustutkinto
- Laitoshuoltajan ammattitutkinto

- Kiinteistöpalvelujen ammattitutkinto
- Puistopuutarhurin ammattitutkinto
- Siivousteknikon erikoisammattitutkinto
- Kiinteistöpalvelujen erikoisammattitutkinto
- Puistomestarin erikoisammattitutkinto

Koulutuslisä maksetaan samojen periaatteiden mukaan myös muiden kuin yllä mainittujen tutkintojen perusteella edellyttäen, että suoritettu tutkinto liittyy työntekijän työtehtäviin.

Hälytysluonteinen työ

Jos muu kuin päivystys- tai varallaolovuorossa oleva työntekijä kutsutaan työajan päättymisen jälkeen sellaiseen ennalta arvaamattomaan työhön, josta ei ole voitu työaikana sopia, suoritetaan tästä työstä 100 prosentilla korotettu tuntipalkka, jonka lisäksi ei makseta ylityökorvauksia.

Työaikalisät maksetaan hälytysluontoisen työn ajalta yksinkertaisena.

Ryhmänvanhimman vastuulisä

Ryhmänvanhimman vastuulisä valvonta-ajan osalta on 1,04 euroa/tunti.

Siirtyminen kohteesta toiseen

Työntekijän työskennellessä työ sopimuksensa mukaisesti useammassa kuin yhdessä työkohteessa saman vuorokauden aikana hänelle maksetaan siirtymäajalta täyttä palkkaa ja se on työaikaa.

Palkkausjärjestelmä

Työntekijän palkka määräytyy kulloisenkin työtehtävän vaativuuden perusteella. Vaativuutta arvioidaan palkkausjärjestelmässä tehtävän edellyttämän osaamisen ja vuorovaikutuksen, vastuun sekä työolosuhteiden perusteella. Tehtäväkohtaisen palkan lisäksi maksetaan koulutuslisää.

Töiden vaativuuden arviointi tehdään yhteistyössä työnantajan ja luottamusmiehen kesken. Jos yrityksessä ei ole valittu luottamusmiestä, työntekijät voivat valita keskuudestaan edustajan.

Palkkausjärjestelmän tarkoituksena on, että kunkin yrityksen työt sijoitetaan niiden vaativuuden perusteella oikeaan järjestykseen.

Arvioidun työn vaativuuden tulee vastata työn todellista vaativuutta. Työtehtävien tai olosuhteiden muuttuessa arvioidaan työn vaativuus uudelleen. Työntekijällä on oikeus saada nähtäväkseen hänen työtehtävistään tehdyt tehtävänkuvat ja niistä tehty vaativuudenarviointi. Palkkausjärjestelmän palkkataulukko on kymmenportainen, joista alin on harjoittelijoita varten.

Harjoittelija

Harjoittelijana voidaan pitää henkilöä, jolla ei ole työtehtävän vaatimaa ammattitaitoa tai pätevyyttä ja jonka työtehtävistä suoriutuminen edellyttää ohjasta. Harjoitteluaika määräytyy tehtäväkohtaisesti.

Jäsenyys ja liittyminen

030 100 600

Jäsenten työsuhteasiat

030 100 620

Työttömyyskassa

020 690 211

www.pam.fi

www.pam.fi/liity

**Palvelualojen
ammattiliitto**

Servicefacket